

Hjerte og lunger til det energirigtige hus

Virksomheden Nilans varmeanlæg samler ventilation, varmegenvinding, varmt brugsvand, varme og køl i ét. Det giver en energioptimering, og stifter Torben Andersen beskriver anlæggene som "hjerte og lunger til det energirigtige hus". Nilan har en høj eksportandel og beskæftiger 120 medarbejdere.

AF VIBEKE VESTERGÅRD

Det var oliekrisen i 1973, der fik den nu 65-årige Torben Andersen til at kaste sig over nye veje til, hvordan vi kan spare på energien.

"Jorden er en kugle, og det er begrænset, hvad den har af olie- og gas. Hvis der skal være noget til de efterfølgende generationer, så kan vi lige så godt komme i gang med at opfinde produkter, der kan spare energi," siger Torben Andersen om sin motivation.

I takt med at behovet for at isolere bygninger steg under og efter oliekrisen, blev gode indeklima-løsninger efterspurgt. Og det er præcist den niche, som hans virksomhed, Nilan, i dag gør det så godt i.

Ifølge Torben Andersen er Nilan i dag blandt verdens førende producenter af varmepumper og ventilationsanlæg til private og virksomheder.

Nilan har udviklet produkter, der ved normal anvendelse ikke medfører udslip af HFC-gasser. Sammen med burgergiganten McDonald's har Nilan udviklet et helt HFC-frit køle- og ventilationsanlæg, der samtidig bruger mindre el end traditionelle anlæg.

I dag erstatter koncernens produkter traditionelle opvarmnings- og ventilationsanlæg.

I øjeblikket satser Nilan især på

ventilations- og varmepumpeteknologi til energineutralt byggeri. Og deres systemer har høstet international anerkendelse og priser.

Det særlige ved Nilans lavenergiløsninger, at anlægget samler ventilation, varmegenvinding, varmt brugsvand, varme og køl i ét. Det giver en energioptimering, hvor såvel installationen som den daglige styring foregår fra ét sted.

"Populært sagt har vi leveret hjerte og lunger til det energirigtige hus, og vores lavenergiteknologi var afgørende for, at huset fik topkarakterer for bedste indeklima og laveste energiforbrug. Faktisk producerer huset to gange sit eget energiforbrug," siger direktør Torben Andersen om en af de vundne konkurrencer.

"Det er det produkt, vi satser på i øjeblikket og har stor succes med at sælge. Og som vi sælger i en række lande bl.a. Tyskland, Schweiz, Østrig, og i Frankrig har vi lige fået en stor ordre."

"Populært sagt har vi leveret hjerte og lunger til det energirigtige hus,"

TORBEN ANDERSEN,
Stifter af Nilan A/S.

Svær start: Starten tilbage i 1970'erne var vanskelig og det var ikke let at sælge varmepumper:

"Jeg var alt for tidligt ude. Det hjalp heller ikke, da energiminister Poul Nielson besluttede sig for, at alle danskere skulle opvarme deres hjem med gas," husker han.

Torben Andersen er uddannet smed og maskiningeniør og fulgte som ung ingeniør kurser i termodynamik ved DTU. Hans første job som udviklingsingeniør hos Hess i Vejle varede kun tre måneder, så lukkede firmaet, men han fik et af Hess' agenturer på el-radioatorer og varme-blæsere fra svenske Elektro Standard.

Torben Andersen udviklede en urfunktion, så temperaturen på radiatorerne kunne reguleres, og solgte i begyndelsen af 1970'erne 10.000 radiatorer til typehusfirmaer.

Typehusene var for godt isoleret, og der opstod problemer med indeklimaet. Torben Andersen udviklede et lille ventilationsanlæg, der senere blev videreudviklet, så varmen fra den fugtige luft, der blev suget ud, blev brugt til at opvarme vand. Ventilationsanlægget blev en succes, og grundlag for de produkter, virksomheden senere har satset på.

Nilans eksport udgør i dag 70 procent af omsætningen. Årsregnskabet omfatter moderselskabet Nilan A/S i Hedensted, Vesttherm i Esbjerg, og tyske Nilan GmbH, hvor Nilan ejer 50 procent.

Nilan beskæftiger 120 medarbejdere. Forrentningen af egenkapitalen har i de senere år været støt stigende – i det seneste regnskab var den knap 29 procent. vv@berlingske.dk ▶

FORUD: Torben Andersen var oprindeligt forud for sin tid med varmepumper. Senere har Nilan fået succes med produkterne.